

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-6276
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

05.12/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13.11.2014 tarihli ve 43452547-120.00-202132 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Çanakkale Milletvekili Ali SARIBAŞ'a ait 7/54605, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/54606, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/54607, Van Milletvekili Özdal ÜÇER'e ait 7/54608, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/54609, 7/54610, 7/54611, 7/54612, 7/54613 ve Kars Milletvekili Mülkiye BİRTANE'ye ait 7/54614 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin cevabi görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :

1-Cevabi görüşler 7/54605, 7/54606,
7/54607, 7/54608, 7/54609, 7/54610,
7/54611, 7/54612, 7/54613, 7/54614 (14 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Özdal ÜÇER
Van Milletvekili

Esas No

:7/54608

Van İl'inde tarım alanında 2002 yılı ile 2013 yılı kıyaslamalı sonuçları, İl'de tarımın nasıl ihmal edildiğinin gözler önüne sermektedir. Tarla Bitkilerinin üretim miktarı 2002 yılı itibariyle 932.003 ton iken bu miktar 2013 yılı itibariyle 2.086.214 ton civarında seyretmiştir. Meyve üretimi 2002 yılında 15.991 ton iken 2013 yılında ancak 45.145 tona çıkmıştır. Sebze üretiminde ise 2002 yılında 36.017 ton iken 2013 yılında 17.619 tona düşmüştür. Tarla Bitkileri ile Meyve Bitkileri üretimindeki artış ilin demografik yapısındaki artışa göre yetersiz kalmaktadır. Sebze üretimindeki azalış ise kaygı vericidir.

İl'de tarım sektörü açısından hammadde üretimi yeterli değildir. Gerekli hammadde için standart oluşturulmadığından istikrarsızlık baş göstermektedir. Ayrıca hammadde üretim maliyetleri yüksek olduğundan rekabet kapasitesi düşük kalmaktadır. Yine yatırımlarda ciddi bürokratik engeller mevcuttur. Nitelikli insan kaynağı ile ilgili yatırımlar yapılmadığından işgücü verimi düşük seyretmektedir. Bunların yanında: İnovasyon ve ar-ge kapasitesi düşüklüğü; tarım sanayinin ihtisas kümelerinin oluşturulmaması; geleneksel ürünlerin tescilleri yapılmaması ve yatırım rehberliği mekanizmalarının yetersizliği diğer önemli sorunlardır.

Bu bağlamda;

SORU 1-2) Son 10 yılda "Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı" kapsamında tarla bitkileri, sebze ve meyve üreticilerine sunulan destek (yıllar itibariyle) ne kadardır? Bu desteklerin bölgelere ve illere göre dağılımı nasıldır?

SORU 3) Son 10 yılda "İPARD Kapsamında Verilen AB Hibe Destekleri" kapsamında tarla bitkileri, sebze ve meyve üreticilerine sunulan destek (yıllar itibariyle) ne kadardır? Bu desteklerin bölgelere ve illere göre dağılımı nasıldır?

SORU 4) Son 10 yılda "Yatırım Teşvikleri Programı" kapsamında tarla bitkileri, sebze ve meyve üreticilerine sunulan destek (yıllar itibariyle) ne kadardır? Bu desteklerin bölgelere ve illere göre dağılımı nasıldır?

SORU 5) Son 10 yılda "Kalkınma Ajansları Tarafından Desteklenen Programlar" kapsamında tarla bitkileri, sebze ve meyve üreticilerine sunulan destek (yıllar itibariyle) ne kadardır? Bu desteklerin bölgelere ve illere göre dağılımı nasıldır?

SORU 6) Son 10 yılda "Kosgeb Hizmet Ve Destekleri" kapsamında tarla bitkileri, sebze ve meyve üreticilerine sunulan destek (yıllar itibariyle) ne kadardır? Bu desteklerin bölgelere ve illere göre dağılımı nasıldır?

SORU 7) Son 10 yılda diğer yatırım destekleri kapsamında tarla bitkileri, sebze ve meyve üreticilerine sunulan destek (yıllar itibariyle) ne kadardır? Bu desteklerin bölgelere ve illere göre dağılımı nasıldır?

SORU 8) İlde tarım sektörü açısından hammadde üretimi ne seviyededir? İl'in özel koşulları dikkate alınarak neden gerekli hammadde standardı hala oluşturulmamıştır?

SORU 9) Bilinçli üretim adına üreticiler için eğitim programları düzenlenmekte midir? Düzenlenmiyorsa; bunun üreticiye katacağı bilgi birikimi neden ihmal edilmektedir?

SORU 10) Başta Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi olmak üzere üniversiteler ile (üretimin ve verimin artırılmasına yönelik olarak) ortak bilimsel çalışmalar yapılmakta mıdır?

SORU 11) İlde neden hala geleneksel ürünlerin tescilli yapılmamış ve bu ürünler koruma altına alınmamıştır?

SORU 12) Van'da tarım sanayinin ihtisas kümelerine ayrılmasına yönelik şimdiye kadar ne tür çalışmalar yapılmıştır? Yapılmamışsa; yapılması düşünülmekte midir?

SORU 13) Yerel çeşitlerin üretimde kullanılması, geliştirilmesi ve endemik bitkilerin korunarak kültüre alınmasına yönelik ne tür çalışmalar yapılmıştır?

SORU 14) Van'da şimdiye kadar tarımla ilgili istatistik çalışması yapılmış ve ürünler envantere alınmış mıdır? Açıklayınız.

SORU 15) Van'da 2011 yılında yaşanan depremlerden sonra yukarıda ifade edilen destek programları dışında depremde tarla bitkileri, sebze ve meyve üreticilerine ne tür destekler sunulmuştur? Hem deprem nedeniyle hem de depremden sonra yaşanan ekonomik kriz nedeniyle bu kişilerin oluşan zararları karşılanmış mıdır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15) Bakanlığımızca tarım sektörünün geliştirilmesi amacıyla sağlanan destekler son 12 yılda önemli oranda artırılmış ve sektörün geliştirilmesi temelinde çeşitlendirilmiştir. Bu kapsamda; bitkisel üretimden, hayvancılığa, kırsal kalkınmadan, girdi maliyetlerinin azaltılmasına kadar birçok konuda üreticilere önemli destek sağlanmaktadır.

Tarım sektörüne nakit olarak sağlanan destek miktarı 2002 yılında 1,8 Milyar TL iken, 2014 yılında 9,7 Milyar TL'ye ulaşmıştır. 2003-2014 döneminde çiftçilerimize sağlanan nakdi karşılıksız hibe desteği toplamda 70 Milyar TL'ye ulaşmıştır. Tarımsal destek miktarının yanında destek kalemi sayısında da önemli oranda artırılmıştır. 2002 yılında 10 kaleme destek sağlanmakta iken, 2014 yılında 63 kaleme destekleme yapılmaktadır. 2015 yılında ise üreticilerimize 10 Milyar TL nakit hibe destek sağlanacaktır.

Van ilimize sağlanan tarımsal desteklere ilişkin bilgiler 7/54158 esas nolu önergenizde verilmiştir.

Bakanlığımızca 2006 yılında ilk kez başlatılan "Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı" kapsamında yürütülen çalışmalar ve sayısal bilgiler 7/54158 esas nolu önergenizde verilmiştir. Bu bilgilere ilave olarak; Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında desteklenen projelerden; 2.233 adedi bitkisel ürün işleme ve pazarlamaya, 456'sı tarımsal ürün depolamaya, 350 adedi soğuk hava deposuna ve 273 adedi alternatif enerjili seraya yöneliktir.

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Programı (IPARD) kapsamında desteklenen sektörlere ilişkin bilgiler 7/54158 esas nolu önergenizde verilmiştir. Bu bilgilere ilave olarak; 2014 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla IPARD Destekleri kapsamında;

- Toplam yatırım miktarı 3,9 Milyar TL olan 7.830 proje ile hibe destek sözleşmesi imzalanmış,
- Bu projelere sağlanacak 2,2 Milyar TL hibe desteğinin 690 Milyon TL'si ödenmiş,
- 4.900 projenin yatırımı tamamlanmış,
- IPARD hibeleri ile gerçekleştirilen yatırımlar sayesinde 9.773 kişiye istihdam sağlanmıştır.
- Başvuru çağrıları ve bu kapsamda uygun projelerin desteklenmesine devam edilmektedir.

Bakanlığımızca, tarım sektörünün geliştirilmesi, üretim ve kalitenin artırılması, yeni teknolojilerin sektöre kazandırılması, Ar-Ge faaliyetleri, teknik kapasitenin yükseltilmesi vb. konularda yürütülen projeler kapsamında üniversiteler ile işbirliği içinde çalışmalar yürütülmektedir. Bu projeler ve Bakanlığımız personelinin kapasitesinin geliştirilmesine yönelik diğer projeler kapsamında ortak eğitim faaliyetleri yapılmakta olup, bu çalışmalara önümüzdeki dönemde de devam edilecektir.

Bakanlığımızca üreticilerimizin, tarımsal üretimdeki bilgi ve becerilerini arttırmak, tekniğine uygun yetiştiricilik yapmalarını ve modern yetiştiriciliğin uygulama sahasını genişletmek, dolayısıyla üreticilerimizin pazar şansı yüksek ve birim alandan daha yüksek gelirler elde etmelerini sağlayacak ürünlere ve çeşitlere yönelmelerini sağlamak amacıyla eğitim çalışmalarına büyük önem verilmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımız İl Müdürlüklerince yıl boyunca düzenli olarak eğitim ve yayım çalışmaları yapılmakta olup, tarımsal konularda üreticilerimize bilgiler verilmektedir.

Bakanlığımızca, Türkiye'nin genetik kaynakları yönünden sahip olduğu zengin çeşitliliğin kaybolmadan korunması, uzun süreli muhafazası, sürdürülebilirliği, araştırmacılar ve gelecek kuşaklarca kullanımının sağlanması amacıyla önemli çalışmalar ve projeler yürütülmektedir.

Genetik kaynaklarımız Bakanlığımıza bağlı Araştırma enstitüleri ile tohum-gen bankalarında muhafaza ve kayıt altına alınmakta olup, bu kapsamda tescil ve koruma çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda Ülkemizin zengin biyoçeşitlilik potansiyelini koruyacak ve gelecek nesillere aktaracak, tek çatı altında en çok tohumu muhafaza edebilen, 250 Bin örnek kapasiteli, Dünyanın 3. büyük Tohum Gen Bankası, 2010 yılında açılmıştır. Tohum Gen Bankasında 2014 yılı Kasım ayı itibariyle muhafaza edilen tür sayısı 3.390'a, örnek sayısı 107.031'e ulaşmıştır.

Bakanlığımızca iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak belirlenen, Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında üretim deseninin belirlenmesi, arz fazlası olan ürünlerin yerine yeni ürünlerin teşvik edilmesi, sanayinin hammadde ihtiyacının sağlanmasına yönelik olarak 30 havza belirlenmiştir. 2013 yılı itibariyle 190 Adet Tarım Alt Havzasında il ve ilçe bazlı "Ürün Deseni" belirleme çalışmalarına başlanmıştır. 2013 yılında 23 ilde, 2014 yılında ise 28 ilde ürün deseni belirleme çalışmaları tamamlanmıştır. 2015 yılında 30 ilde ürün deseni belirleme çalışmalarının tamamlanması hedeflenmiştir. Ürün deseni haritalarının oluşturulmasında iklim, toprak ve topografyanın yanı sıra, mevcut su potansiyeli ve bitkilerin su tüketimi de dikkate alınmaktadır.

2014 yılında Dünya'da ilk kez yapılan bir uygulama ile tarımsal envanterimizi anlık olarak tespit edecek sistem oluşturulmuştur. 10.000 TARGEL personelimiz tablet bilgisayarlarla köylerde anında veri girişi yapmakta ve tarımsal üretim, arazi bilgileri, hayvan varlığı, alet-ekipman vb. bilgiler kayıt altına alınmaktadır. Özel yazılımlar ve mobil uygulamalar ile veri girişleri ve personelin çalışmaları Bakanlıkta oluşturulan "Kontrol Merkezi"nde anlık olarak izlenmektedir. Bu çalışma ile güvenilir tarımsal ve hayvansal veriye her yıl elektronik olarak ulaşacak ve ülkemizin tarımsal envanteri çıkarabilecektir.

İM

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Van ilimizde yaşanan depremten dolayı Bakanlığımızca yapılan çalışmalar ile son 11 yılda Van ilimizde bitkisel ve hayvansal üretimde yaşanan gelişmelere ilişkin bilgiler 7/54158 esas nolu önergenizde verilmiştir.

Yatırım Teşvik Programına yönelik çalışmalar Ekonomi Bakanlığı'nca, KOSGEB'in sağladığı hizmet ve destekler Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca, Kalkınma Ajansları tarafından verilen destekler Kalkınma Bakanlığı'nca yürütülmekte olup, Bakanlığımızca bu kapsamda yürütülen çalışmalara görev alanı içerisinde gerekli katkı ve destek sağlanmaktadır.

Coğrafi işaretleme ile ilgili iş ve işlemler Türk Patent Enstitüsü tarafından yürütülmekte ve başvurular ilgili mevzuatlarda yer aldığı şekil ve yöntemde bu kuruma yapılmakta olup, Bakanlığımızca talep edilmesi durumunda teknik destek verilmektedir.

İM -